

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 13.

A' Magyar Kurir 16-ik darabjához.

Erdély Ország.

A' közelébb múlt posta napon költ Magy. Kurir Tóldalékjában kiadott tudósításnak folytatása és végezte.

A' pestises mérég elragadásának eltávolítására, a' sorompók közt számos katona strázsák járnak fel 's alá, azok, a' kik a' bezárattakkal társalkodnak, 21 napi Contumaciára büntetődnek, azok pedig; a' kik ezen rendelésnek nem tsak nem engedelmeskednek, sőt ellentállanak, egyszerűen agyon lövetnek. E' szerént már több vásárok tartattak a' leg szebb rendel, és a' bezáróztatott Brassói lakosok tulajdon tapasztalásaikból azt jegyzettek meg, hogy most öltösbb az eleség, mint volt azon város bezáróztatása előtt.

Ezeknek a' rendeléseknek hasznos voltok már is nyilvánvalóvá lőnn, mivel a' Pétersbergi malom, a' méhes kertek, a' Türkösi és Bácsfalusi helységek a' pestises méregtől már megmenekedtek; *Nuszbachban* is, a' hova egy oda való születésű, de az ő városi külső városban szolgált leány azon gonosz mételet az atya házához vitte, azon helységbéli szorgalmatos és vigyázó tisztviselőknek jó rendeléseik által egyedül abba a' házba zárták, és minekutánna azon ház lakosi, egy 12 esztendőes gyermeket kivéven, a' ki egy tzigánnyal együtt, a' helységtől távol lévő földből tsinált kunyhóba vitetett, és ottan több napoktól fogva egészségben élnek, mind kihóltak, és azon ház minden abban találtatott bútorokkal, köntösökkel, és azon házhoz ragasztott mellesleg való épülettel együtt megégettetett volna, ott is megszűnt a' pestises mérég.

Magában a' városban egyedül egy szolgáló leány, és a' katona ispotályban három beteges katona hóltak meg a' pestisben; ellenben a' külső városokban, és azok körül, hol itt, hol amott most is mutatja magát, és 2, 4 embert naponként elragad; mindazáltal reményleni lehet, hogy ott is meg lehet azon gonoszot fojtani a' szorgalmatosság és fáradhatatlan gondviselés által; és mar is erőtlenedik annak ereje, 's vannak olly napok, a' melyeken a' betegeknek és sebeseknek számok sem nem fogy, sem nem nevededik, és a' tett jó rendelések szorossan megtartatnak, bizonyosan reményleni lehet, hogy ez a' veszedelmes ellenség tökéletesen ki fog a' háza földéből irattatni. — Ezen borzasztó mételetnek kiűtésétől fogva, a' múlt December utolsó napjáig, 143 ember hólt meg, 17 gyógyult meg, és még 51 fekszik a' pestises ispotályban, 's ezek szerént 211 ember esett a' pestises nyavalyába; de már most láthatóképen szűnik.

Egy Brassói emberbarát, a' ki magát neveztetni nem akarja, azoknak a' Contumácia lineán belől lakó szűkölködő szegény lakosoknak felsegellésekre, a' kiknek a' jelen való szoros környűállások közt leg nagyobb szükségek van a' segedelemre, egyen egyen fél öl jó tűzi fát, mind öszve tehát 50 ölet ajándékozott, kinek kegyes adakozóságát háláadó szívvel vévén azok sok ezer áldást kívántak a' nagy lelku Jótevőnek fejére, és azon Város Előjárói kötelességeknak tartották azt neki közönségesen megköszönni.

A' Magy. Kurirnak egy régi érdemet Olvasója következő tudósítást küldött

hozzánk Januárius 22-ik napján *Zeidenből* (Vekotchalomból) Háromszék Vármegyé szép és népes városából, a' hova Brassóból a' pestisnek eltávoztatására ment vala másokkal együtt: *Brassóban*, naponként szűnik a' pestis, és már most sokkal többen megegészesednek mint eleinte, melyet abból is észre lehet venni, mivel már most a' szokott közönséges nyavalyák is, melyek a' pestis idején egészen megszűntek, és meg is szoktak szűnni, ismét mutatgattyák magokat. — Orvos Doktor *Chenott*, is a' ki 1756-ik esztendőben a' Brassóban uratkodott pestises nyavalyára szorgalmasan vigyázott, és akkor gyűjtött tapasztalásait nyomtatásban is kiadta, illy értelemben van. Ezt állattya a' Levantai nagy tapasztalású orvos Doktorok is, a' kiknek a' pestises nyavalyáknak orvoslására mind Bukarestben, mind Oláh Országban egyéb városiban gyakorta van alkalmatosságok. Az ő tapasztalások szerint, mihelyt a' pestis elkezdődik, mingyárt megszűnnek a' más féle nyavalyák, vagy arra által változnak; mihelyt pedig a' pestis megszűnik, mingyárt másféle nyavalyák állanak elő. Így van most Brassóban is a' dolog, így volt 1756-ik esztendőben is, az akkori pestisnek megszűnése után.

Magyar Ország.

A' közelebb múlt Boldog Asszony Havnak 24-ik napján sok városokat, helységeket, és vidékkeet újabb felelembé ejtette a' nagy árvíz, és sokan azt gondolták, hogy azon veszedelem fogja őket érdekelni, mely a' múlt 1813-ik esztendő Augustus hónapában, sok Magyar Országi Vármegyéknek helységeit 's vidékeit elborította 's elpusztította vala. Ezen szomorú történetről két tudósítást vettünk e' folyó hónapnak kezdetében úgymint Tek. Abaj és Herce Vármegyékből.

Az' elsőbb és rövidebb tudósítás jött Kassáról: A' mi vidékünkön, *úgymond*, semmi újságunk nintsen azon kívül, hogy ez előtt 13 napokkal, nem volt ugyan olly nagy, mint a' múlt Augustusban; de körülöttünk csak nem annyi kárt tett, mint a' tavalyi. Sok hidakat elrontott, nevezetesen a' Göntzi hidat elragadta. — Az élet ára nálunk nem száll, hanem inkább minden nap neveledik. Ma a' gabona volt 7 forint, így szinte az árpa 6, 7 for. a' búza 11, 12 for. a' zab 2 for. 48 kr.

Mas, ugyan onnan jött magános tudósításból is ezt olvassuk: Alig száradtak meg a' tavalyi nagy vízáradás miatt könnyullatással ásztatott ortzáink, midőn újabb félelmet és keserűséget szerzett szívünknek az a' nagy árvíz, mely itten a' múlt Januárius 24-ik napján volt, és a' melly harmad napig tartó esső vízből, és az az által a' hegyek közt való nagy hónak elmosatásából származott. Ez az árvíz, ezt az egész várost közönségesen, nevezetesen pedig a' külső városbéli lakosokat nagy rémülésbe ejtette, úgy annyira elborítván a' külső városbéli házakat az árvíz, hogy a' szegény lakosok házaiknak padlására menni, és az árvíz megszűnéséig ott maradni kénytelenítették. A' belső városba is bérontott volna, ha más tsatarnakba nem vététdött volna az árvíz. A' Hernát vizének folyása az abban volt jégtől megakadályoztatván ki öntött, sok házakba és pintzékbe nagy kárt tett. — *Széplakon* (Kassától egy mértföldre fekvő szép helységben) sokkal nagyobb kárt okozott ez az árvíz, úgy annyira, hogy annak szerencsétlen lakosi az ítélet napját közelíteni gondolták. — Kassai Püspök Eő Nagysága, ha szinte maga is sok kárt vallót ezen árvíz alkalmatosságával; még is mindaztal a' kártvallott szegényeken a' lehetőségig segített, ennek a' kegyes Fő Papnak dicséretes példáját több tehetős Kassai lakosok is örömet követték.